“De Wekker”, juli 1953, 7e jaargang, nummer 5.

Ontvangen van Rob Lampen, Rotterdam.

Op de Nieuwe Maas

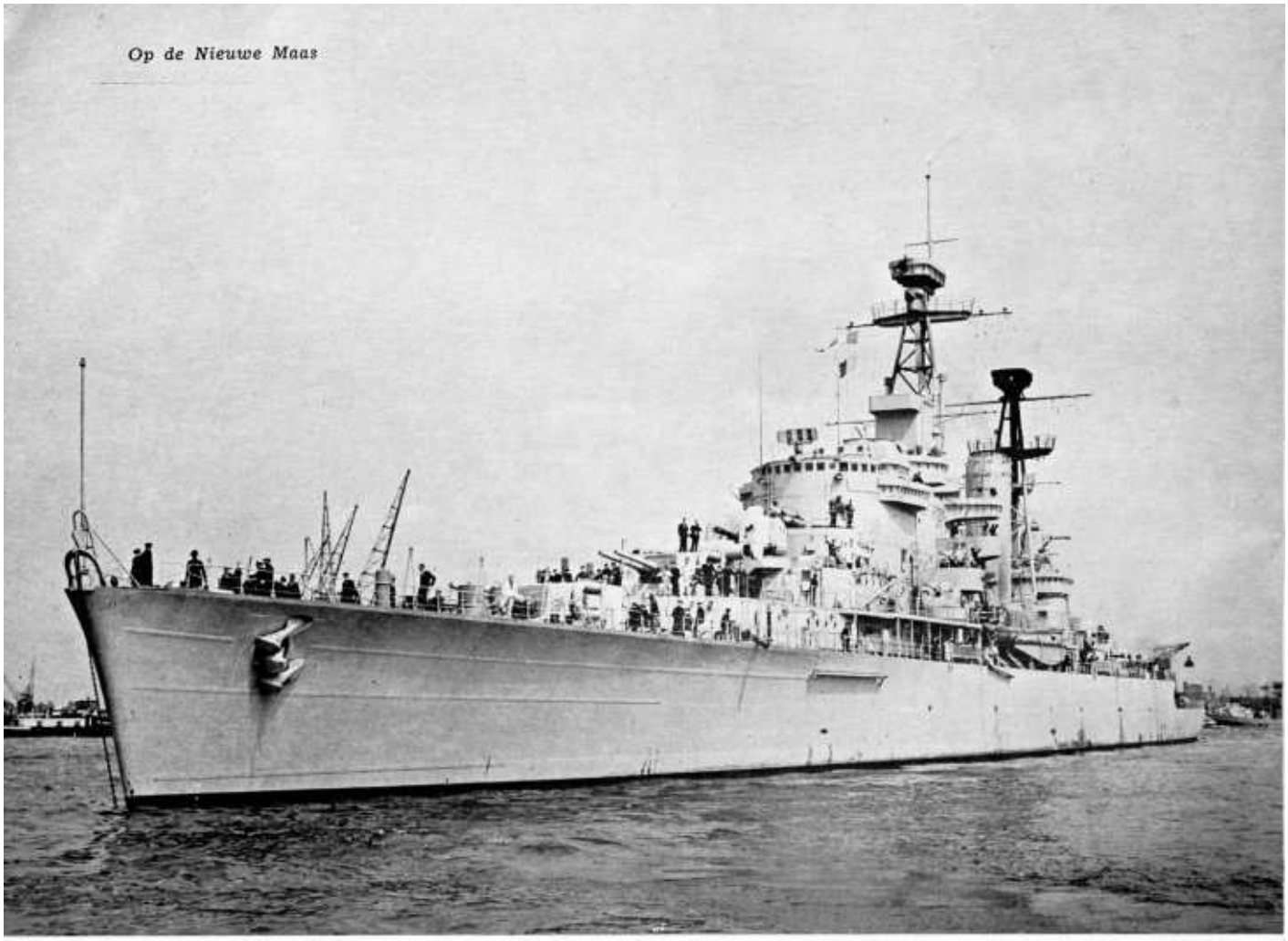

DE ZEVEN PROV

Een stukje geschiedenis

De R.D.M. en de kruiser betekent iets. Ga maar eens na. In 1938 werd aan de R.D.M. opdracht tot de bouw gegeven, terwijl vermoedelijk dit jaar deze „bodem" zal worden overgenomen door de Koninklijke Marine. De kruiser zal dus gedurende een periode van ca 15 jaren een rol in ons bedrijf hebben gespeeld. En wat voor een! Dat is een geschiedenis op zichzelf.

Aanvankelijk verliep de bouw vrij normaal, doch toen kwam 14 Mei 1940 en daarmede de „heren" van de „Marinebefehlshaber in den Niederlanden", „Werftbeauftragte", „Oberwerftstab", enz.

„Das befehl" de bouw van het schip voort te zetten werd spoedig gegeven. We weten allen hoe dit bevel werd opgevolgd, de voortgang van het werk was zodanig dat genoemde heren opdracht gaven de bouw maar stop te zetten. Zelfs gaven zij later nog opdracht om tot slopen van de romp op de helling over te gaan.

Zover is het niet gekomen, want met de bevrijding stond het schip nog onbeschadigd op de helling en zou onze Koninklijke Marine weer gaan beslissen wat verder diende te geschieden.

Aangezien er door de geallieerden gedurende 5 jaren strijd op zee veel ervaring was opgedaan en nieuwe uitvindingen op dit gebied reeds waren toegepast, valt in te zien dat onze Marine daarvan gebruik wenste te maken. Dit eiste veel overleg, ook met de geallieerde marine autoriteiten, zodat het October 1946 werd voordat de R.D.M. opdracht kreeg met de bouw door te gaan.

„Doorgaan" is echter wel wat sterk gezegd, want men moest beginnen met een groot deel van het binnenwerk van de romp te slopen, teneinde zo veel mogelijk de in de oorlog opgedane ervaringen in toepassing te brengen. Dit was niet eenvoudig; talloze onderhandelingen moesten worden gevoerd en duizenden tekeningen opnieuw worden gemaakt.

Daar kwam nog bij dat niet alle nieuwe denkbeelden zonder meer direct konden worden toegepast, maar eerst uitgewerkt en beproefd dienden te worden. Dit verklaart de, voor een leek, schijnbaar langzame voortgang van de bouw van dit soort schepen.

Een hoogtepunt in dit verhaal is de tewaterlating op 22 Augustus 1950 door H.M. Koningin Juliana. Van die grote dag in onze geschiedenis deden wij uitvoerig verslag in ons nummer van September 1950.

Veilig kan worden aangenomen dat wij, met het gereedkomen van „De Zeven Provinciën", een oorlogsbodem aan onze Koninklijke Marine toegevoegd krijgen die het „neusje van de zalm" is en waarschijnlijk in haar klasse de kroon spant.

Daaraan doet het zo opzienbarende, onoordeelkundige krantenbericht van enkele weken terug niets af. Slechts werd daarmede het bewijs geleverd dat de Koninklijke Marine geen enkel risico neemt!

De stoere werkers die alle karweitjes opknapten

Het geval was n.l. dat er gedurende de minutieuze inspectie na de proeftochten enkele onvoorziene materiaalgebreken in een deel van de achtersteven werden geconstateerd. Het kan worden betwijfeld of deze kleine gebreken ooit aanleiding zouden kunnen zijn tot ernstige schade, want gedurende de proeftochten was het schip stevig aan de tand gevoeld en beproefd op een wijze die in de praktijk misschien nooit voor zal komen. Aan alle eisen werd ruimschoots voldaan en niets bijzonders werd waargenomen.

Doch zoals gezegd, de Koninklijke Marine neemt niet het kleinste risico en zal het bewuste onderdeel laten vernieuwen.

Eerste proeftocht

Na dit stukje geschiedenis geven we een ruime plaats aan een beschrijving van de interessante proeftochten, evenals wij dit deden ter gelegenheid van de tewaterlating.

Voor velen van ons, die het geluk hadden een deel of de gehele proeftocht mede te maken, zal het een evenement in hun leven blijven, waaraan zij met genoegen zullen terugdenken. Zoiets blijft zeldzaam.

Enkele van deze gelukkigen stelden ons in staat U door middel van foto's iets van hun belevenissen aan

INCIËN

boord en aan vreemde wal te laten zien. Ook kregen wij de beschikking over het scheepsdagblad dat gedurende de proeftocht aan boord gestencild werd en de heel aardig gevonden naam „Het Provinciaaltje" droeg.

De grote 6-weekse proeftocht werd nog voorafgegaan door een werfproeftocht van Dinsdag 14 April tot Zondagmorgen 19 April.

Alvorens deze tocht aanving klonk die Dinsdagmorgen om ca 10 uur door de scheepsomroep „Alle hens voor de boeg om 10 uur 15, schepelingen op de bak, burgers op bordes 2; herhaling..... uit". Tussen haakjes over dit „uit"; soms klonk door de omroep ook „luisteruit", hetgeen te vergelijken is met „blijfluisteren", doch enkelen — natuurlijk burgeropvarenden — vatten dit op als het tegengestelde van luis-er-in!

Om 10 uur 30 toen alle opvarenden zich op de boeg opgesteld hadden sprak de commandant, de kapitein ter zee, G. B. M. van Erkel, hen ongeveer als volgt toe:

„Officieren, Onderofficieren, Korporaals en Manschappen, meevarende burgers: om 12 uur zullen we met dit schip de eerste proeftocht beginnen" en zeide o.a. dat we niet moeten verwachten dat alles van het eerste begin af op rolletjes zal lopen, — dat we daar dan ook de proeftochten voor hebben; memoreert de ongewone situatie dat de opvarenden uit marinemensen, burgers van de R.D.M., van de fa Stork, Van Rietschoten en Houwens, De Schelde en andere bestaan; hoopt dat een ieder zijn plaats aan boord gedurende deze proeftochten zal weten te vinden; is overtuigd dat de samenwerking tussen burgers en Marine goed zal gaan; spreekt de hoop uit dat het een aan alle eisen voldoend oorlogschip zal blijken te zijn, waardig om aan Hr Ms Marine te worden toegevoegd en verzoekt alle opvarenden volgens hun beste kunnen mede te werken tot het slagen van de proeftochten.

Passagieren; de landingsschouw langszij

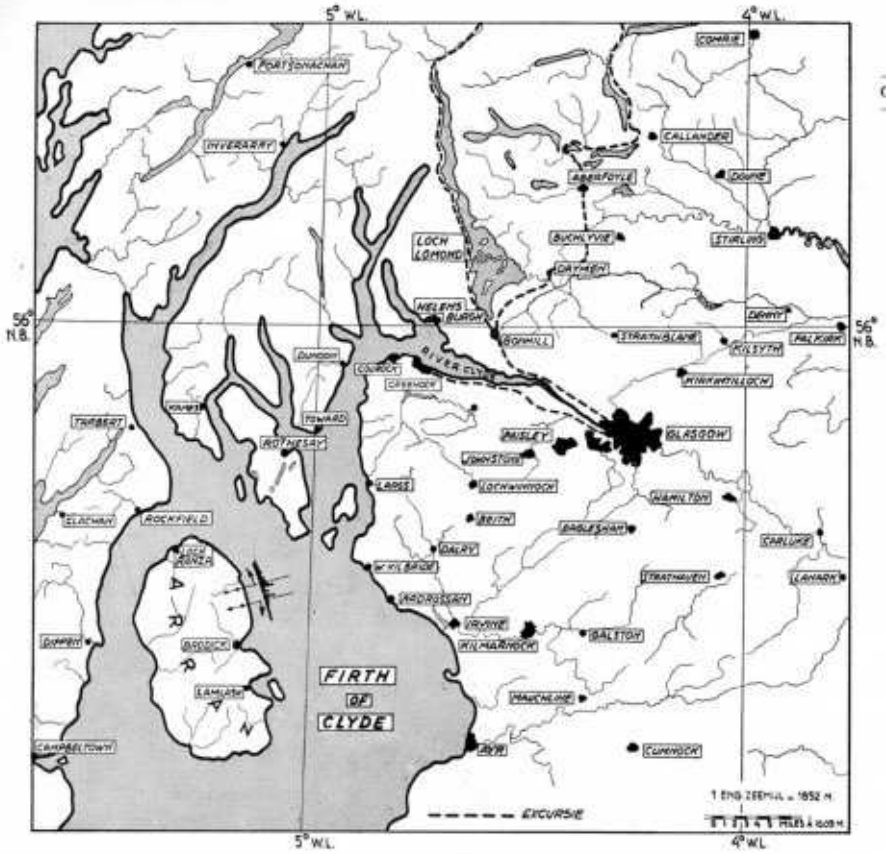

Greenock en omgeving

Om ca 12 uur vertrok „De Zeven Provinciën" naar de rede van Portland aan de Zuidkust van Engeland. Het eerste deel van deze reis werd besteed aan het uitvoeren van anker-, stuur- en manoeuvreerproeven waarna het schip voor anker ging.

Te middernacht van 15 op 16 April, werd het anker gelicht en naar Portlands Degaussing Range (een installatie ter contrôle en afstelling van de zich aan boord bevindende demagnetiserings-installatie; beter geschikt voor sneller doorvaart en grotere schepen, dan de inrichting die we in de Waalhaven bezitten) opgestoomd, waar we de 17de April 's morgens om ca 7 uur arriveerden.

Na afloop van dit onderzoek en zonder een voet aan wal gezet te hebben vertrok men in de namiddag in de richting van de Golf van Biscaye. Gedurende dit deel van de reis brachten enkele opvarenden hun offertje aan het zeeziek-duiveltje oftewel zij leverden hun „middaghap" aan de vissen.

De vaart werd nu wat opgevoerd totdat men de volgende dag 18 April in het diepe gedeelte van Het Kanaal gekomen zijnde bij verschillende snelheden, tot ca 32 mijl, de schroeven kon beproeven en het in de namiddag van die dag op Rotterdam aanging.

Onnodig te zeggen dat het prettige en succesvolle verloop van deze 1e tocht 's avonds gevierd werd, muziek en zang de gezelligheid verhoogde en de kelen niet droog bleven. Te middernacht echter was het slot.

Zondagmorgen 19 April was men om ca 9 uur weer aan de R.D.M.-steiger en konden zij die geen dienst hadden te doen huiswaarts gaan.

De officiële proeftocht

Slechts 10 werkdagen bleven nu nog over om alles gereed te maken voor de grote 6-weekse proeftocht, die 1 Mei zou aanvangen. Was er geruime tijd voor de „vierdaagse" al een grote drukte, het werd nu nog erger. Bijna iedereen had nog wat te doen, wilde het nog beter maken en was bezorgd om voor die 6 weken iets te vergeten. Het aan boord brengen en opbergen van proviand, enz. — om vijf- à zeshonderd man gedurende 6 weken van het nodige te voorzien komt wat kijken — gaf veel van onze mensen en Jannen handen vol werk. Zou het waar zijn dat tijdens het laden van bier, flesjes over boord zijn gegooid omdat ze toch leeg waren?

Vrijdag 1 Mei, om 12 uur 's middags, werden de trossen losgegooid en na even door onze Dockyards op de rivier slaags gebracht te zijn, stoomde De Zeven Provinciën langzaam de rivier af. Fier wapperde onze driekleur en het internationale naamsein PAEO (4 seinvlaggen) van top.

Langzaam, de snelheid opvoerend, werd buiten Hoek van Holland om de Zuid gekoerst, door Het Kanaal, om ter hoogte van Lands End weer Noord te koersen en achtereenvolgens door het St George Kanaal, de Ierse Zee, langs het eiland Man, door het Noord Kanaal te varen en de mond van de Clyde op te stomen waar bij Rothesay op Maandag 4 Mei geankerd werd. Gedurende die dagen was er aan boord en vooral in de machinekamer handen vol werk. Iedereen moest zich in zijn taak werken. Het grote aantal verschillende diensten

Loch Lomond

Kijkje in het Schotse merengebied

Highland cattle (Schotse koe met kalf)

dienden goed gecöordineerd te worden. Dat de leidende personen aan boord daarbij niet stil konden zitten spreekt vanzelf. Een modern oorlogschip is nu eenmaal een instrumentarium dat in de romp als het ware bijeengehouden wordt door tientallen kilometers kabels en pijpen. Wij kunnen respect hebben voor de lieden die dit alles monteerden, doch ook voor hen die er mee moeten werken en er op moeten vertrouwen. Geen wonder dus dat er zich hier en daar verschijnselen van kinderziekten voordeden, doch was de diagnose eenmaal gesteld, dan was alles weer spoedig op dreef.

Ondanks dit alles zat de goede stemming er, behalve bij hen die nog een kriebeltje in hun maag voelden, spoedig in. Niemand behoefde zich te vervelen en een ieder kon zich in zijn vrije tijd bezighouden met voetbalspel op miniatuurvelden, bridgedrives, lezen uit de bibliotheek aan boord, luisteren naar de plaatjes die gedraaid werden of naar de band die al spoedig door enkele muzikale opvarenden gevormd werd. Natuurlijk was er een enkeling die klachten had over de voeding, hij vond namelijk dat er al op zijn veertiende boterham geen boter meer was.

Te Rothesay werden instructies ontvangen voor het varen op de gemeten mijl, dus voor de snelheidsproeven. Deze zouden geschieden langs de op het eiland Arran, precies op een afstand van 1 Eng. zeemijl (1852 m) geplaatste stellen bakens. Langs de kust van dit eiland is voldoende diepte, ruimte en rustig water, hetgeen nodig is om de uitslag van de snelheidsproeven zo nauwkeurig mogelijk te doen zijn.

Er was die namiddag nog gelegenheid om haastig een voetbalelftal samen te stellen, teneinde een wedstrijd te spelen tegen een elftal uit de bemanning van de Montclare, een onderzeeboot-moederschip, van de „British Navy", die daar ook lag. We verloren met 4-2.

Daarna werd opgestoomd en geankerd bij Greenock.

In de Clyde voor anker

Deze stad is bekend om zijn vele regen. Men loopt daar altijd met een regenjas en parapluie, doch juist nu was het er bijzonder mooi weer.

De volgende dagen, Dinsdag 5 tot Vrijdag 8 Mei, werden besteed met het doen van snelheidsproeven langs de gemeten mijl. Op de Woensdag ervan brachten enkelen van onze mensen een bezoek bij hun gepensionneerde collega, de bankwerker Jan But, die nog

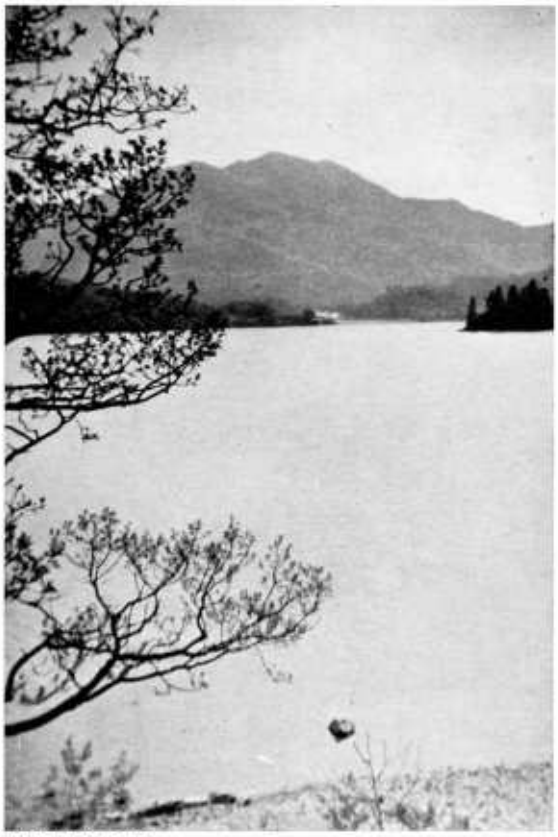

LOCH LOMOND
Schotlands grootste meer, 60 km2 oppervlakte, tot 190 m diep

aan deze kruiser gewerkt heeft en nu in Gourock bij zijn dochter woont. Onnodig te zeggen dat hij dit bezoek op prijs stelde, doch nog meer was hij vereerd toen de daarop volgende Vrijdag onze directeur Ir v. d. Pols, hem bezocht en hem tevens uitnodigde een autobustocht door het Schotse hoogland en een dag aan boord het varen op de mijl mede te maken. Onze Jan was daarvan zeer onder de indruk.

Onderweg in Schotland.
Schot in nationale klederdracht (in kilt met sporran)

Volle kracht, op de gemeten mijl, bij het eiland Arran

Ja, die tocht door de Schotse hooglanden zal velen onvergetelijk blijven. Toen het bekend werd dat Zaterdag en Zondag, 10 en 11 Mei, alle opvarenden in 2 ploegen daartoe in de gelegenheid zouden worden gesteld, steeg de stemming ten top. Bovendien trof men het met het weer, want deze wonderschone streken, het hoogland en de meren, o.a. het bekende Loch Lomond, zijn maar al te dikwijls in nevel of regen gehuld. Op het kaartje, zie bladz. 4, kunnen de touristen nog wat nareizen; de route is daarop aangegeven met een stippellijn. Bovendien vindt U daar ook enkele foto's, door de deelnemers aan die tochten gemaakt.

Maandag 11 Mei was het hoog bezoek, om 9 uur 's morgens n.l. kwam Z.K.H. Prins Bernhard aan boord om de volle krachtproeven lags de gemeten mijl mede te maken. Die avond ging Z.K.H. weer naar de wal. Tot en met Donderdagmorgen 14 Mei werd nog met de snelheidsproeven doorgegaan, waarna de grote reis naar de tropen werd begonnen. Tot 6 Juni, dus gedurende ca 23 dagen, zou geen voet meer aan land gezet worden.

Greenock werd verlaten en hoewel er in dat stadje niet veel te beleven viel (opgemerkt werd dat de meisjes er wel aardig waren, doch het bier er niet best was), had men toch vooral 's avonds veel gelegenheid tot passagieren, vooral onze Jannen profiteerden daarvan. Zo was daar ook een ontmoeting tussen 2 van die jongens, waarbij nr 1 zei: „Zag ik jou gisterenavond ook met een meisje, what about zus in Holland?" Nr 2 antwoordde vlot: „Nou, wat zou dat, we zijn hier toch buiten de territoriale wateren!". Foei, Janmaat, blijf heer in het verkeren.

Het zou te lang duren hier alle proeven, onderzoekingen en waarnemingen te beschrijven die gedurende die zeedagen naar het Zuiden werden gedaan. Hoofdzaak was o.a. na te gaan hoe het schip en zijn bemanning zich zouden gedragen onder tropen-temperatuur. Hr Ms kruiser De Ruyter was voor soortgelijke proeven naar het Poolgebied gevaren om te onderzoeken hoe het schip zich bij zeer lage temperatuur gedroeg. Beide schepen moeten n.l. zowel in de tropen als in het Poolgebied kunnen varen, zonder dat dit ongeriefelijk is voor schip en bemanning. Hoewel de rapporten over deze en andere onderzoekingen niet openbaar gemaakt worden, kan toch wel aangenomen worden dat in beide gevallen aan de opzet en de verwachtingen is voldaan.

Op 16 Mei, één dag voor het passeren van het eiland Madeira, kwam van de scheeps-reporter het bericht binnen dat er morgen gelegenheid zou zijn post af te geven bij het aanlopen van de Madeira Postboei, om 6 uur 's morgens. Geen wonder dat velen zich haastig aan het schrijven zetten en zich voornamen 's morgens vroeg op te zijn. Het Provinciaaltje van 18 Mei schrijft daarover verder: „Het komt ons voor, dat deze opvarenden (n.l. de briefschrijvers) een onjuiste appreciatie van de voorgenomen plannen aan de dag leggen. Dat de Postboei voor onderhoudswerkzaamheden tijdelijk was opgenomen en dat hierover eerst op een zeer laat uur bericht aan boord binnen kwam, kan

geenszins als een fout van de postverzorgende lieden aan boord geweten worden. Het plan moet eerder, zoals gezegd, geappreciëerd worden.

Het voordeel is overigens geheel aan de kant van de briefschrijvers. Niet alleen is hun brief aan de geliefden reeds klaar en ligt verzendgereed in het postkantoor (aan boord), maar bovendien hebben deze 212 briefschrijvers de zekerheid, dat hun brief a.s. Woensdagmorgen per eerste vlieggelegenheid Nederlandwaarts gaat.

Eén opmerking moet ons echter nog uit de pen. Doordat velen van de veronderstelling uitgingen dat dit een ongepaste grap was, hebben ze zich de maar zeldzaam voorkomende gelegenheid om het schone Madeira uit de ochtendnevelen omhoog te zien rijzen laten ontgaan." Tot zover de scheepskrant.

Al vroeg, op Woensdag 20 Mei, werd de baai van Porto Grande binnengevaren, de olielaadplaats van het eiland St Vincent, behorende tot de Kaap Verdische eilanden, 2514 zee-mijlen van Greenock. In totaal werden, tot hier, 5430 zeemijlen afgelegd. Gedurende die lange weg werd de klok totaal 2 uur 40 minuten achteruitgezet. Immers, al was men ca 40 graden Zuidelijker gevaren, toch was men daarbij ook ca 20

UITREIS

Buiswater over de bak bij harde wind

Hekgolf, bij uiterst vermogen

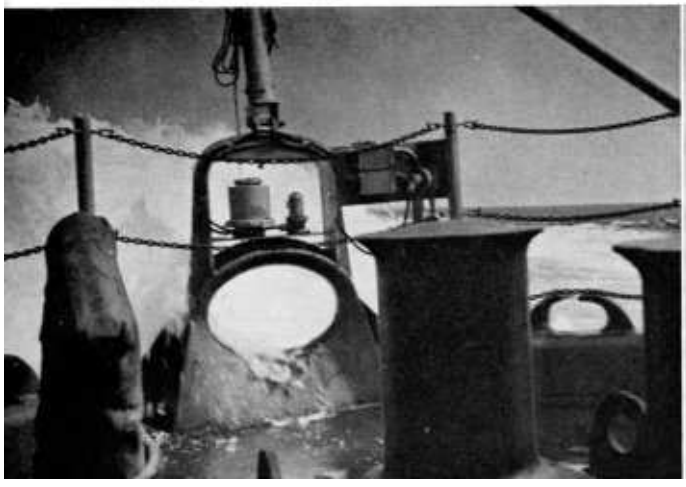

Z.K.H. Prins Bernhard in gesprek met de Commandant

graden Westelijk gekomen en we weten dat, als we naar het Westen gaan, de uren feitelijk langer, naar het Oosten gaande deze korter duren. Dit klinkt vreemd hè, puzzelt U hier maar eens over.

Over die merkwaardige eilandengroep van 8 grote en 4 kleinere eilanden zou nog heel wat te vertellen zijn, doch er moest olie geladen worden. Hoe dit aldaar geschiedde, ziet U op bijgaande foto. Nadat voldoende gebunkerd was werd pal Zuid gevaren op de Evenaar aan. Naar we in „Het Provinciaaltje" lezen was een aantal opvarenden, blijkbaar handige fotografen, er in geslaagd, hoewel de omstandigheden daartoe ongunstig waren (er waren zeker geen kreeften in de buurt?), de Noorderkeerkring (23,5° N.B.), te fotograferen!

Inmiddels was er aan boord, ondanks de verschillende werkzaamheden in verband met de proefnemingen die volgens programma moesten verlopen, een lichte spanning onder de niet-bevaren schepelingen ontstaan. Het was bekend geworden dat bij het naderen van de Evenaar, Neptunus de god der zeeën, met zijn satellieten een bezoek aan boord zouden brengen.

Teneinde hem een waardige ontvangst te bereiden, werden reeds tijdig de nodige maatregelen getroffen. Reeds waren de Schipper en zijn mannen druk doende de doopspecie gereed te maken. Ofschoon Z.M. Neptunus vrijwel alle benodigdheden voor het doopfeest uit de diepten der zeeën medevoert, waren er niettemin nog diverse attributen waar de Eerste officier, de Schipper en zijn mannen, voor hadden te zorgen. We noemen slechts de scheerstoel, de scheer-crême, afwasbakken, droogpreparaten en niet te vergeten de opkikkerings-drankjes. Van goed ingelichte zijde werd inmiddels vernomen dat met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid Z.M. a.s. Maandag (25 Mei, 2e Pinksterdag) kon worden verwacht.

Hoewel in die dagen van 21 tot 29 Mei werd voortgegaan met het nemen van proeven en het doen van waarnemingen, in 't bijzonder betreffende het gedrag van de ventilatie, isolatie, airconditioning, enz. in de tropen, werd er ook nota genomen van de aanwijzingen op de publicatieborden. Zo werden daarop instructies gegeven aangaande het ceremonieel en de galakleding. Tot dit laatste werd het dragen van een zwembroekje of iets dergelijks onder de bovenkleding aanbevolen opdat men, opgeroepen om gedoopt te worden, onmiddellijk, bijna in gala Adam, op de zetel bij het doopvat kon plaatsnemen.

Eindelijk brak de spanning. Nauwelijks had men op die lang verwachte Maandag de koffie door de keel, of daar klonk de sirene; het teken dat Z.M. Neptunus met zijn gevolg plotseling op de bak was verschenen. Zijne Hoogheid nestelde zich met zijn lieftallige, een gezonde indruk makende vrouw, zijn barbier en vier zeemeermannen, voor deze gelegenheid extra uitgedost met ooglappen, biezenrokje en dergelijke sieraden, op het halfdek.

De Commandant viel de eer te beurt in de raad van Z.M. te worden opgenomen, terwijl de 1e Officier en de Schipper de droge doop ondergingen. Hierna werd overgegaan tot het inzepen, scheren en dopen van de nieuwelingen. Allen die de eer hadden door de lieve, ietwat forse stem van Neptunus' gemalin te worden opgeroepen, onderwierpen zich gewillig aan de nu niet bepaald zindelijke en zachtaardige doopplechtigheid.

Na de doop der opvarenden werd tot grote hilariteit van de kijklustigen Z.M. zelf gedoopt (Erg hè) gevolgd door zijn echtgenote, die met stoel en al in de doopvont verdween, toen Z.M. met zijn drietand hevig zocht naar zijn bril die hij in het bad verloren had!

Bij deze gelegenheid werden velen verrast door een onverwachte aanval in de rug, zodat zij, zonder doop, toch dreven. En met dit geplens en geploeter

Zonsondergang in de tropen

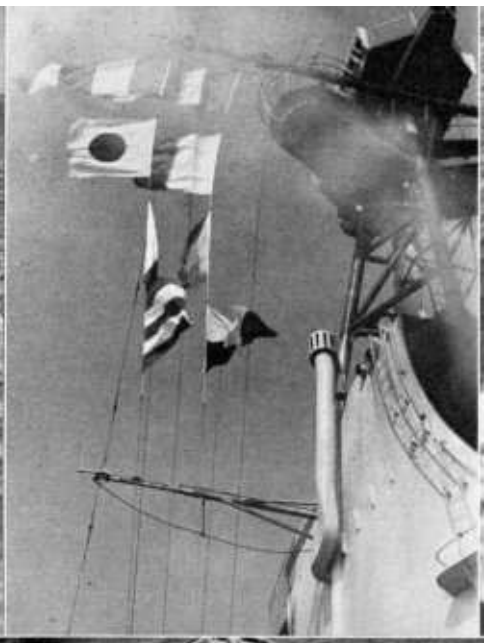

1. *Bij Porto Grande: vissers, tevens ruilhandelaars, vinden dit gemakkelijker dan voor anker liggen.*

2. *Vlaggeseinen.*
   Hoe is de windrichting ?

3. *De boeg bij volle kracht, uit voormast gezien.*

4. *Dezelfde „vissers" van Porto Grande proberen zaken te doen.*

5. *Stookolie laden te Porto Grande.*

★

Het achterschip bij volle kracht, uit voormast gezien.

eindigde dit waterballet, waarna Neptunus en zijn gevolg zich oplosten onder de opvarenden.

Hoe het bij dit feest toeging tonen U enkele hierbij gaande foto's. In „Het Provinciaaltje", waaruit wij deze beschrijving putten, vonden wij ook nog de waarschuwing voor de dragers van horloges aan boord, n.l. als volgt: „De magnetische eigenschappen van dit schip, hetwelk voorzien is van een electrische installatie met draaistroomvoeding — 60 perioden wisselstroom — zijn zodanig, dat bij overgaan van Noordelijk naar Zuidelijk Halfrond, bijzondere attentie moet worden gegeven aan transportabele instrumenten. In dit verband wordt een ieder er op gewezen (gewaarschuwd) om zijn horloge te aarden of in een metalen doos op te bergen, als de linie in zicht is. In de electriciënswerkplaats is aarddraad beschikbaar!"

In die dagen, bij de Evenaar, werd de draaicirkel van het schip, bij verschillende snelheden, bepaald. Het is n.l. van belang met het oog op het varen in vlootverband, de diameter van de cirkel te kennen waarin het schip, bij een zekere roerstand, kan draaien. Hoe kleiner deze cirkel is, des te groter is de wendbaarheid van het schip. Hierbij kwam nog heel wat kijken; peilingen met de radar, hoogtemeting met de sextant, de gegevens daarvan uitzetten op papier, rekenen, enz. De daartoe voor een drijfanker liggende schouw kwam er ook nog aan te pas.

Deze draaicirkels werden zowel over S.B. als over B.B. gemaakt om de invloed van de wind te ontgaan.

Inmiddels was men weer van 21 Mei af op zee en werd het Vrijdag 29 Mei dat men, op de terugreis zijnde, Porto Grande bereikte, waar wederom gebunkerd werd als op de heenreis.

Nu volgde de lange reis van ca 8 dagen naar het Noorden. Gedurende deze tijd werd het doen van proef- en waarnemingen voortgezet en rapporten daarvan opgemaakt. In de vrije tijd vermaakte men zich zo goed als dat mogelijk was met de reeds eerder genoemde ontspanningsmiddelen, zodat de goede stemming aan boord er niet onder leed, dank zij ook de voortreffelijke medewerking van de bakkers, koks en bottelier. Toch begon men naar huis te verlangen, te meer daar in Porto Grande geen post ontvangen werd. Veel van de burgeropvarenden waren niet gewend zo lang van huis te zijn en konden moeder-de-vrouw zo lang niet missen. Toch was de snelheid van De Zeven Provinciën niet mis, men was ervan overtuigd dat ons schip 32 zeemijlen op zijn slofjes haalde (dat is ca 60 km per uur), ja zelfs beweerde iemand dat „met de kombuis bij" de snelheid niet ver van de 40 knopen zou liggen! Let wel lezers, dit is staatsgeheim!

Dinsdag 2 Juni passeerde men Lissabon, met nog steeds mooi weer. Uitslagen van bridgedrives en voetbalwedstrijden werden bekend gemaakt en de prijzen uitgereikt.

Z.M. Neptunus aan boord

De dopeling moet geschoren worden, dus wordt hij met „zachte" hand ingezeept

Op Donderdag 4 Juni verscheen Nr 31 van Het Provinciaaltje en daarmede het laatste nummer. Jammer dat de oplaag slechts 25 nummers groot was, zodat bijna niemand in het bezit van een compleet stel geraakte.

Het was merkbaar dat de reis ten einde liep, doch dit ging niet als een uitgaande kaars. Na zoveel dagen met elkaar lief en leed gedeeld te hebben werd er gezamenlijk afscheid gevierd aan een gezellig, goed versierde maaltijd en wel op Dinsdag 2 Juni voor de burgerbemanning in hun eigen verblijf.

De dag daarop had dit feest plaats voor de onderofficieren in hun verblijf „De Gouden Bal" genaamd en tot slot vierden de officieren met de chefs van de burgerbemanning in de longroom het afscheid. Onno-

Dan onder het mes en daarna goed afspoelen

dig te zeggen dat dit bij een ieder, letterlijk en figuurlijk, goed in de smaak viel en de prettige stemming aan boord tot de laatste dag bewaard bleef.

Zo kreeg men eindelijk op 5 Juni de Nederlandse kust in het zicht en werd de dag daarop voet aan wal gezet in Den Helder, het toekomstige tehuis voor onze kruiser.

R.D.M.-service was ook alhier merkbaar, want er stonden een aantal autobussen gereed om degenen die geen wacht hadden met de meeste spoed naar Rotterdam en Moeder de vrouw of andere dierbare betrekking te brengen. Het zou wel de moeite waard geweest zijn naar de sterke verhalen te luisteren, welke die Zaterdagavond zo hier en daar in het gezin of onder vrienden werden opgedist. Zeker zullen velen gezegd hebben: „Nou, jô, het was zó!" (duimpje hoog).

Het programma van de nu volgende dagen betrof in hoofdzaak het schieten, diepte-bommen werpen en nevel- en rookscherm leggen.

Maandag 8 en Dinsdag 9 Juni werd na het anker op de rede van Nieuwediep gelicht te hebben, de Noordzee opgestoomd en werden de acht 15 cm kannonnen ingeschoten, hetgeen een behoorlijk lawaai maakte, men moest oordoppen dragen of watjes in de oren stoppen ter bescherming ervan. Zij die daarbij niet nodig waren bleven desondanks toch maar uit de buurt.

„Dachau" model „Dikke dame" model „Proefvaart" model

„Vuurslaand" model

En allemaal denken zij dat zij er zo uit zien

Nee, geef mij maar dit machtige figuur →

Wat er in de tropen te voorschijn komt. Een studie van een der opvarenden.

Bladzijde uit „Het Provinciaaltje"

Ook Z.M. Neptunus krijgt zijn beurt en niet zo zuinig !

Het „opkikkertje" vóór de doopplechtigheid. Foei, zo'n grote jongen nog aan de fles

Belangstelling genoeg bij het feest

Daarna werd het inschieten voortgezet, doch nu met de lichtere stukken, n.l. met het 57 en 40 mm snelvuur geschut. Het lawaai hierbij was op zichzelf niet zo groot, doch door het snel op elkaar volgen van de schoten was het veel hinderlijker. Dinsdag namiddag werd op de rede van Nieuwediep geankerd.

Woensdagmorgen vertrok men weer van laatstgenoemde rede de Noordzee op. Nu werd opnieuw met de 8 zware stukken geschoten, doch thans in groepen en dicht langs de dekhuizen, teneinde deze op de weerstand tegen de gasdruk bij het afvuren te beproeven. Behoudens enkele deuren die wat ontzet waren en wat ruiten op de brug die braken (men verwachtte wel dat deze te dun waren) gebeurde er niets bijzonders.

Donderdag werd het schieten met zeer bijzondere projectielen beproefd. Deze springen in scherven als ze het doel tot op vooraf bepaalde afstand genaderd zijn. Op bijgaande foto ziet U, na zo'n schot, de scherven in het water ploffen. Nadat dit alles naar wens was verlopen, werd in de namiddag nog even ter rede van Nieuwediep geankerd en nog diezelfde avond naar zee vertrokken, richting Rotterdam.

Op deze reis werd het leggen van een rookgordijn en tevens de nevelinstallatie beproefd. Ook werden enige dieptebommen geworpen, die, na onderwater tot

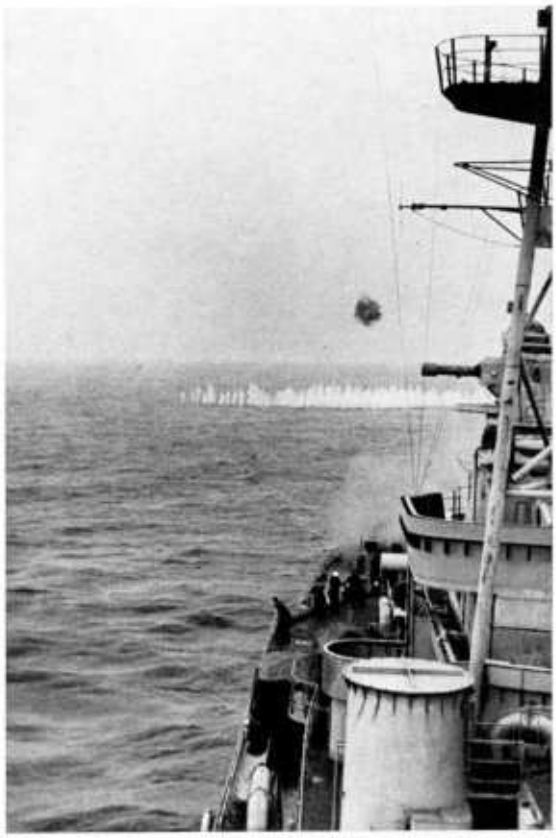

Schieten met springende granaten

ontploffing te zijn gekomen, een enorme waterzuil van wel 25 m omhoog gooiden.

Inmiddels was men Hoek van Holland gepasseerd en werd Vrijdagmiddag 12 Juni aan de steiger van de R.D.M. vastgemaakt.

Dit was dan het einde van een voor velen interessante periode in hun loopbaan, die ook heeft bijgedragen tot vermeerdering van hun kennis en ervaring, hetgeen hen, naar we hopen, in hun verdere loopbaan tot nut zal strekken en dit tot heil van de jongeren in het vak welke van de door de ouderen opgedane ervaring kunnen profiteren.

„De Zeven Provinciën" is intussen na deze proeftochten grondig en minutieus in ons dok 8, geïnspecteerd en wordt nu verder gereed gemaakt, o.a. dienen verschillende electrische en electronische toestellen, van de nieuwste vindingen, gemonteerd te worden, hetgeen nog zeer veel tijd vraagt, zodat we „onze" kruiser dit jaar nog wel aan de werf zullen houden.

„Nevelen" op de Noordzee

VOETBALLEN

R.D.M.

5 X KAMPIOEN

Het eerste elftal

Het is voor de Sportvereniging R.D.M. een best voetbalseizoen geworden. Niet minder dan vijf elftallen behaalden het afdelingskampioenschap, terwijl er drie naar een hogere afdeling promoveerden.

Het eerste elftal, dat met 30 punten uit 18 wedstrijden als eerste in de competitie eindigde, deed het in de promotie ook best! Weliswaar werd de eerste uitwedstrijd tegen D.E.H. met 1-4 verloren, maar op Heyplaat werd verdiend met 2-1 gewonnen. Een beslissingswedstrijd was dus noodzakelijk.

Dat de zenuwen tot het uiterste gespannen waren, is begrijpelijk. (Ik heb zelfs horen beweren dat Bommeljé die laatste week niet naar bed is gegaan en de bakker heeft doorgestuurd!) Ieder, die R.D.M. een warm hart toedroeg, trok naar het R.F.C.-terrein en was getuige van een fraaie wedstrijd. R.D.M. zegevierde met niet minder dan 5-0, hetgeen wel bewijst dat zij een plaats in de derde klasse K.N.V.B. waard is.

Het 2e elftal, met 35 punten uit 20 wedstrijden kampioen geworden, was met 8 punten uit 5 promotiewedstrijden de sterkste en promoveerde eveneens. Deze elf jongens zullen het volgende seizoen in de res. 3e kl. K.N.V.B. hun krachten meten.

R.D.M. 3 werd in de res. 2e kl. ongeslagen kampioen en promoveerde automatisch naar de res. 1e klasse.

Het 4e elftal, dat in de competitie ook de zege had behaald, eindigde in de promotie gelijk met D.H.Z. De beslissingswedstrijd, die nodig was, werd pas door verlenging beslist, helaas met 1-2 in het nadeel van de „onzen".

Tenslotte het junior B elftal. Ook deze jongens lieten zich niet onbetuigd en bezorgden hun club de lauweren!

Een bijzonder woord van dank en hulde aan hun ploegleider, Joris Brünner, die op voorbeeldige wijze zijn jongens heeft aangespoord en zeer veel heeft bijgedragen tot het behaalde succes, is zeker op z'n plaats.

R.D.M. kan tevreden zijn! Het is vanzelfsprekend dat er een goede stemming heerst onder de Blauwwitten. Laten wij hopen, nee, wij vertrouwen, dat alle elftallen in het nieuwe seizoen, op de ingeslagen weg zullen voortgaan.

B.

ZWEMMEN

★

Uitslag
Onderlinge
ZWEMWEDSTRIJD
op 4 Juli 1953

★

Als eersten kwamen aan:

			Tijd:
50 m schoolslag	dames	N. Smith	49.2
50 m „	heren	L. Ketting	41.6
25 m „	jongens	P. Noordzij	22.3
50 m rugcrawl	dames	N. Smith	48.6
50 m „	heren	C. de Bakker	35.1
25 m schoolslag	meisjes	L. v. Gijzelen	24.8
25 m „	jongens	P. v. d. Knaap	23.2
25 m „	dames	Mevr. Muilman	17.4
25 m „	heren	W. de Roode	19.-
25 m „	meisjes	J. v. Wijngaarden	21.8
25 m „	jongens	D. v. d. Ent	20.1
50 m vrije slag	dames	N. Smith	40.-
50 m „	heren	C. de Bakker	30.4
25 m schoolslag	jongens	J. Matser	21.3
25 m vrije rugsl.	jongens	P. Noordzij	23.8
25 m „	meisjes	J. de Roode	27.9
25 m „	jongens	A. Ketting	25.5
25 m rugcrawl	meisjes	R. den Houte	25.9
25 m „	jongens	D. v. d. Ent	22.-
25 m butterfly	dames	N. Smith	21.1
25 m butterfly	heren	L. Ketting	17.3
25 m rugcrawl	jongens	Roest	25.2
25 m vrije rugsl.	dames	Mevr. v. d. Plasse	20.3
25 m „ „	heren	W. de Roode	22.-
25 m borstcrawl	meisjes	J. v. Wijngaarden	19.4
25 m „	jongens	D. v. d. Ent	18.8
3 × 25 m wisselslag estafette	dames	N. Smith	1.14.1
3 × 25 m wisselslag estafette	heren	C. de Bakker	1.9.8
25 m borstcrawl	jongens	J. Matser	20.6
25 m schoolslag met drenkeling		W. de Roode	56.1
3 × 25 m vrije slag familie-estafette		fam. v. Gijzelen	1.8.6

I.v.m. plaatsruimte in de Wekker hebben wij alleen de eerstaankomenden vermeld.

Aangezien er nog leden zijn die niet in het bezit zijn van een geldige zwemkaart, zoals vermeld in het vorige nummer van de Wekker zo raden wij deze in hun eigen belang aan zich er een aan te schaffen, daar zij anders de toegang tot de zweminrichting worden ontzegd.

De familie A. Kramer werd in de maand Juni j.l. verblijd met de geboorte van een 2e zoon, Louis. Zal hij net zo'n waterrat worden als zijn vader die momenteel nog steeds de eer van ons polozevental hoog houdt?

Wij hopen het!

Onze toneelgroep opent het speelseizoen met de opvoering van de klucht

DE ROSE PYAMA

in 3 bedrijven door ARIE VAN DER LUGT.

5 September in het Feestgebouw Courzand, 9 September in Gebouw Odeon
12 September in de R.K. Volksbond.

Toegangskaarten à *f* 0,40 zijn, voor zover beschikbaar, te verkrijgen op vertoon van het bewijs van lidmaatschap aan het loket van de Loonafdeling en in het schaftlokaal N.W. van 17 tot en met 21 Augustus en op Maandag 24 Augustus gedurende schafttijd van 12 uur 30 tot 13 uur. Voor Heyplaatbewoners op Maandag 17 Augustus van 18 uur 30 tot 20 uur in de garderobe van Courzand. **Aanvang 20 uur**

De rose pyama

Jozef Bramzaaier, een verdrukt en daarom zielig mannetje, is ontzettend bang voor schoonmama, een heerszuchtig en achterdochtig mens. Door een zeer toevallige samenloop van omstandigheden komt Jozef in het bezit van een rose damespyama en het is natuurlijk „schoonmama" die dit het eerst moet constateren in tegenwoordigheid van Jozef's lieve vrouwtje, Gerderientje. Door zijn grote angst voor schoonmama verzint Jozef een nog al onaannemelijk verhaaltje waardoor hij steeds dieper in de put raakt. In zijn angst roept hij Bibbertje, een ouderwetse manufacturenhandelaar, te hulp, terwijl twee geroutineerde inbrekers (hetgeen Jozef niet weet) hem helpen. Zelfs een particuliere detective komt er aan te pas, plus de politie. Hoe deze geschiedenis zich verder ontwikkelt??

Eén ding is zeker, het is een zotternij, waar U allen hartelijk om zult lachen.

FOTOCLUB

Op Woensdag 8 Juli j.l. hadden we de heer De Groot, van afd. Reparatie op bezoek, die ons met zijn kleurendia's en zijn interessante uiteenzetting een leerzame avond gaf. Hij toonde ons hoe mooi Rotterdam en de omgeving er van is. Ook in enkele andere plaatsen van ons land gingen we op bezoek. Heer De Groot, nogmaals onze hartelijke dank en Uw eigen woorden herhalend „tot een volgende keer". De afwezige leden hebben werkelijk wat gemist, ook de afwezige niet-leden! Laatstgenoemden zijn bij ons altijd van harte welkom, ook op onze wekelijkse clubavonden, 's Woensdags om 20 uur in het schoolgebouw, Vestastraat 15.

Het verheugt ons bestuur de volgende leden welkom te heten: n.l. de heren B. Arendsen en K. Pijper.

Nu het vacantietijd is roept het bestuur alle W.E.K.-leden op toch vooral veel en goed te fotograferen. Laat Uw beste foto's eens bij ons zien en brengt Uw negatieven dan ook mee, misschien is er wel even tijd om er één te vergroten. Als lid van onze vereniging zult U gauw bemerken, dat dit veel goedkoper is dan bij de winkelier. Voor de niet-leden laten we even de prijzen volgen (de leden weten dit reeds):

Een film ontwikkelen kost niets		
Een afdruk	6 × 9 of 6 × 6	5 cent
Vergroting	9 × 12 (briefkaart)	12 cent
„	13 × 18 (kabinet)	24 cent
„	18 × 24 (salon)	45 cent

U ziet wel dat wij goedkoper zijn, ondanks de uitermate lage contributie.

Door werkzaamheden in het schoolgebouw is ons clublokaal op 5 en 12 Aug. gesloten. Ook op de Dinsdagavonden in Augustus kunt U daar niet terecht. Op 19 Aug. gaan wij 's avonds op stap met fiets en fototoestel. Gelieve om 7 uur 30 voor het schoolgebouw aanwezig te zijn. 26 Aug. komen we weer in het clublokaal bijeen.

Doordat wij foto's leverden voor de tentoonstelling „Levend Charlois" was er geen inlevering van „Foto van de maand". Eind Augustus gaan we weer verder met de „Foto van de maand" die, zoals men weet, een vacantie-foto moet zijn.

F. d. K.

BILJARTEN

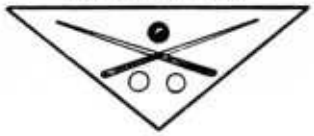

Eindstand competitie clubkampioenschap Juli 1953.

1	Bestebreurtje	14	10	—	4	20	1,46	1,56	+ 0,10
2	Swinkels	14	10	—	4	20	1,09	1,14	+ 0,05
3	Dekker	14	9	—	5	18	2,40	2,49	+ 0,09
4	Prins	14	9	—	5	18	2,18	2,01	— 0,17
5	Morét	14	7	1	6	15	0,79	0,77	— 0,02
6	Oskam	14	4	1	9	9	2,10	1,97	— 0,13
7	Bakker	14	2	3	9	7	4,30	3,44	— 0,86
8	Ladage	14	2	1	11	5	1,08	1,—	— 0,08

Eindstand nevencompetitie Juli 1953.

1	Hoogervorst	10	7	1	2	15	1,50	1,58	+ 0,08
2	Blanken	10	7	—	3	14	0,83	0,99	+ 0,16
3	Tarmond	10	7	—	3	14	1,65	1,91	+ 0,26
4	Rietveld	10	7	—	3	14	0,96	1,09	+ 0,13
5	Scheurwater	10	6	—	4	12	3,20	3,39	+ 0,19
6	Brouwer	10	5	—	5	10	0,88	0,90	+ 0,02
7	Verhey	10	3	2	5	8	1,40	1,13	— 0,27
8	Raar	10	4	—	6	8	1,50	1,46	— 0,04
9	Schets	10	3	2	5	8	1,60	1,40	— 0,20
10	Kaasjager	10	2	—	8	4	2,64	2,24	— 0,40
11	Lelieveld	10	1	1	8	3	2,17	1,97	— 0,20

Zoals uit de stand blijkt is Bestebreurtje onze nieuwe clubkampioen. Dat Swinkels hem daarbij danig in 't vaarwater kwam, hield de spanning er tot 't einde in. Beiden eindigden gelijk doch de moyenneverbetering van Bestebreurtje gaf de doorslag.

Onze hartelijke gelukwensen aan de nieuwe kampioen die tevens voor een jaar in 't bezit komt van de grote wisselbeker.

In de tweede groep kwamen de heren Hoogervorst, Blanken, Tarmond, Rietveld en Scheurwater respectievelijk in 't bezit van de 1ste, 2de, 3de, 4de en 5de prijs.

De nieuwe huishoudelijke competitie begint op 22 Juli, terwijl de prijsuitreiking aan de kampioenen zal geschieden op 29 Juli a.s.

J.B.

Reisclub W.E.K.

Aan de Leden

Tot onze spijt zijn we genoodzaakt de prijs van de vraagtekenreis door Brabant te verhogen van ƒ 2,74 tot ƒ 3,80. Wij hopen dat dit voor U geen bezwaar zal zijn. Vergeet niet U op te geven **vóór 15 Augustus a.s.**

Bestuur Reisclub

OVER DE VELUWE OP 23 JULI

We vertrokken circa 8 uur met een E.V.A.G.-bus van het G.E.B.-gebouw en gingen binnendoor langs Bodegraven en Woerden, door Utrecht waar we langs de prachtige singels reden en in het Rosarium de prachtige rozen bewonderden, naar Leersum met zijn mooie omgeving waar de koffie werd gebruikt in Hotel Darthuizen. Verder naar Rhenen en de Grebbeberg om een ogenblik te vertoeven aan de graven van hen die in de eerste oorlogsdagen gevallen zijn. Tevens werd de klok en het monument, geschenk van het Ned. Volk, bewonderd. Deze klok werd gegoten uit de bijeengebrachte 600 kg koperen centen.

De reis ging verder over Apeldoorn, tussen de kersenboomgaarden door, naar Bennekom, waar we ongeveer 12 uur arriveerden en even pauzeerden in de Panorama-Hoeve. Na daar een wandeling door bos en hei — wat was het daar prachtig — te hebben gemaakt, gingen we in de richting Ede en verder naar Scherpenzeel, waar ons in Hotel Boszicht een prima diner werd aangeboden, hetwelk de deelnemers zich buitengewoon goed lieten smaken. Te 7 uur 30 vertrokken we weer in de richting Rotterdam over de grote weg — de hele dag n.l. hebben we over allerlei mooie binnenwegen gereden — dank zij de bekwame chauffeur Harry, die ons om 10 uur veilig in Rotterdam terugbracht. We hebben die dag veel genoten en zullen die 23ste Juni niet licht vergeten. Het bestuur van de Reisclub komt een woord van lof toe voor de prachtige organisatie van deze reis.

Een deelnemer en deelneemster

MET DE REISCLUB NAAR VALKENBURG

Dinsdag 30 Juni 1953 was voor de reisclub van de W.E.K. een grote dag. Voor deze dag was namelijk een tocht georganiseerd met als einddoel Zuid-Limburg.

Om 's morgens 7 uur werd, onder stralend zomerweer, gestart. Met een bus van E.V.A.G. reden we via Alblasserdam, Gorinchem, Zaltbommel over 's-Hertogenbosch naar Eindhoven, waar de koffie werd gebruikt. Na ongeveer een uur vertrokken we weer en zetten we de mooie tocht voort met als tweede bestemming Roermond. Na een kort oponthoud aldaar gingen wij met frisse moed weer verder.

Door de mooie streken van Limburg, o.a. de prachtige Maasvallei, werd langs de Staatsmijnen en het vliegveld bij Beek gereden, waarna de deelnemers om ongeveer 1 uur in Meerssen arriveerden, waar koffie en broodjes werden genuttigd ter versterking van de inwendige mens en een koele dronk zeer welkom was.

Na deze maaltijd vertrok het gezelschap voor een bezoek aan het Amerikaanse soldatenkerkhof „Margraten". Hier werd een ogenblik vertoefd bij hen die hun leven gaven voor de bevrijding van ons vaderland. Na een rondrit door Valkenburg en omgeving, waar de deelnemers nog gelegenheid kregen iets te gebruiken en souveniers te kopen, werd het langzamerhand weer tijd om de bus op te zoeken en de tocht naar Rotterdam te aanvaarden. Thans ging de route over Tilburg, waar in het „Hof van Holland" werd gedineerd. De verzorging hiervan was in goede handen en de deelnemers lieten het zich buitengewoon goed smaken. Na een zeer gezellig samenzijn werd om 9 uur de bus weer opgezocht en arriveerden wij omstreeks 11 uur te Rotterdam.

Een woord van warme hulde en dank aan de organisators van deze tocht is hier zeker van pas. Speciaal noemen wij hier de heer Wijtman en „last but not least" de heer Verkade, onze chauffeur, die ons op de mooiste plekjes heeft gebracht, dank zij zijn kennis van Limburg en die zich op deze reis buitengewoon goed van zijn taak heeft gekweten.

Nogmaals, het was een prachtige tocht en namens alle deelnemers onze buitengewone erkentelijkheid.

B. Peeman

Bij een afscheid

Zaterdag 13 Juni is de heer G. Nederlof met pensioen gegaan. Met de schafttijd van 9 uur waren wij allen bij elkaar gekomen om afscheid van Gerard te nemen.

De heer P. Beunder, een van de oudste collega's, sprak tot hem als volgt:

„Gerard, het is vandaag wel een bijzondere dag voor U omdat ge Uw werk gaat beëindigen om van een welverdiende rust te gaan genieten. Dit is een mijlpaal in Uw leven. 37 jaren bent U werkzaam geweest bij de R.D.M., steeds tot volle tevredenheid van Uw baas. Afscheid nemen stemt altijd enigszins weemoedig, maar zo moeten wij dit toch niet zien, want er is een ander afscheid, namelijk dat van het leven, dat zwaarder weegt. Doch Gerard, wij hopen dat dit nog lang op zich zal laten wachten. Uw collega's hebben altijd prettig met U samengewerkt. Wij hopen dat U nog vele jaren in goede gezondheid van Uw pensioen mag genieten, dat is de enige wens die Uw collega's U in Uw verdere leven medegeven. Wij hopen dat U bij deze leeslamp, die wij U hierbij aanbieden, nog vele boeken zal lezen."

Nadat er foto's genomen waren, namen bazen en collega's met een handdruk afscheid van Gerard Nederlof.

H. v. d. S.

KLAVERJASSEN

W.E.K. KAMPIOEN!

De Klaverjassers deden het weer reuze! Het eerste, tweede en derde team werd kampioen van hun afdeling.

W.E.K. 1 kampte met de overige winnaars om de eerste prijs, afd. Rotterdam en eindigde door pech op de 3e plaats.

W.E.K. 2 behoefde geen promotiewedstrijd te spelen en het derde team versloeg zijn rivalen in de promotie en bereikte de top. Voorwaar, een zeer fraaie prestatie.

Het klaverjas-bestuur kan weer trots zijn.

Onze felicitaties gaan naar alle leden.

Redactie.

Op 13 Juni 1953 nam de heer

G. NEDERLOF

stellingmaker van beroep, geboren 11 Juni 1888 en wonende Bakkerstraat 45a, Rotterdam, met pensioen afscheid van de R.D.M., waar hij van 10 September 1906, met een aantal onderbrekingen, werkzaam was.

Op 20 Juni 1953 ging de heer

A. VAN DRUNEN

klinkersbaas van beroep, geboren 14 Augustus 1883 en wonende Alcorstraat 22, Rotterdam, met pensioen. Hij was van 17 Mei 1926 af werkzaam bij de R.D.M.

OOK EEN AFSCHEID

Bij mijn vertrek naar Zuid-Afrika groet ik U allen, bestuur en leden en dank ik U voor de prettige samenwerking.

A. Kievit

DANKBETUIGINGEN

Van harte danken wij het bestuur van W.E.K. voor de heerlijke taart, de Biljartclub voor het fraaie cadeau, de Zwem- en Poloclub voor het prachtige bloemstuk en speciaal de dames van de „morgenclub" voor hun leuke ontvangst in het bad, alles ter gelegenheid van onze 25-jarige echtvereniging.

Bestebreurtje en echtgenote

Ondergetekende betuigt zijn hartelijke dank, ook namens zijn echtgenote, aan het bestuur van W.E.K. voor de heerlijke taart, die hij bij zijn 40-jarig huwelijksfeest mocht ontvangen.

Ook bijzondere dank aan het personeel uit de scheepsbouwloods voor de prachtige cadeaux en aan mijn collega's en bazen voor hun fraaie attentie.

J. Witter

Bij mijn afscheid van de R.D.M. dank ik alle collega's van de afdeling Klinkers, en ook de Directie, chefs en bazen voor de prachtige cadeaux en de hartelijke woorden die mij ten deel vielen. Vooral omdat zij die laatste dag op de R.D.M. voor mij tot een onvergetelijke hebben gemaakt.

A. v. Drunen

Mede namens mijn echtgenote betuig ik mijn hartelijke dank aan het bestuur van de Personeelsvereniging W.E.K. voor de felicitaties en de heerlijke taart die wij hebben mogen ontvangen ter gelegenheid van ons

25-jarig huwelijksfeest

Tevens onze welgemeende dank aan bestuur en leden van de Biljartclub W.E.K. voor de belangstelling en het fraaie cadeau.

C. J. Swinkels

Oplossing Ford-puzzle.

Er kwamen slechts 12 oplossingen binnen; die van de 2 volgende heren waren zonder fouten, n.l.:

G. Deen, Spoorsingel 61b, Rotterdam en

A. Hooimeijer, Alwinastraat 17, Rotterdam.

In de overige 10 oplossingen waren van 1 tot 8 fouten.

De prijs van ƒ 2,50 kunnen deze heren in ontvangst nemen bij de penningmeester van W.E.K.

Hier volgt dan de oplossing:

Horizontaal: 5 Lou, 7 an, 9 and, 11 nu, 12 veto, prak, km, 22 Eos, 23 lt, 24 DCL, 25 ar, 26 ovatie, l.l., le, 27 Aga, 28 mv., 29 ways, 30 pa, 31 o.a., re, auteur, 32 d.d., 33 el, 34 dat, foto, 37 es, 38 sabels, Euwe, vrouw, blok, aan, anno, 44 l.l., 45 lol, e, 46 rel, mik, werk, km, kluit, ir, 47 s.a., 48 T.T., 49 ra.

Verticaal: 1 Droogdok, 2 kaal, melk, 3 Fancy-Fair, 4 vuur, asla, 5 Lea, 6 U.S.A., D.U.W., 8 ut, vlok, 9 Adat, nu, DL, Sont, a, 11 Napels, 12 voos, 13 eva, al, 14 tarbot, 15 O.T., eelt, 16 Pi, ale, 17 reus, 18 alt, e, 19 kleur, 20 kluwe, 21 merel, 29 Waal, 34 dak, 35 tni, 36 oor, 39 v.m., 40 R.I., 41 we, 42 br., 43 km.

Jammer was het dat het laatste gedeelte verticaal niet in de opgave werd vermeld. Dit was gelukkig geen bezwaar voor het oplossen, alleen 43 verticaal bleef een puzzle!

Wij hebben bij de beoordeling hiermede rekening gehouden.

In verband met de vacantietijd publiceren wij deze keer geen nieuwe puzzle.

Redactie

IN MEMORIAM

Op 4 Juni overleed de heer

A. van Baarle

geboren 16 November 1895, gewoond hebbende Burg. van Haarenlaan 136b te Schiedam. Hij was als bankwerker van 18 September 1919, met een korte onderbreking, tot 29 December 1941 aan de N.W. en daarna aan de R.D.M. werkzaam.

Op 1 Juli 1953 overleed de heer

D. J. MEEDER

geboren 19 Februari 1897, gewoond hebbende Schans 138 te Rotterdam. Hij was als doksjouwer van 30 Juni 1947 af werkzaam bij de R.D.M.

Op 10 Juli 1953 overleed de heer

L. DE GRAAFF

geboren 22 Juni 1900, gewoond hebbende Hendrik Croesingstraat 52b, Rotterdam. Hij was als hulpmachinebankwerker van 29 October 1946 af werkzaam bij de R.D.M.

Dat zij rusten in Vrede.